

เอกสารประสบการณ์ความสำเร็จ การจัดการความรู้ คณะวิทยาการจัดการ ปี 2554

ด้าน เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จัดทำโดย KM Team ด้านการเรียนการสอน

เกริ่นนำ

จุดประสงค์ของเอกสารนี้ จัดทำขึ้นก็เพื่อรวบรวมความรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของคณาจารย์ที่ได้สั่งสมมาให้เป็นลายลักษณ์อักษร สะดวกแก่การที่อาจารย์ใหม่ อาจารย์เก่าและผู้ที่สนใจทั่วไปจะใช้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองและพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า

เอกสารนี้ ประกอบด้วยเรื่องเล่าประสบการณ์ความสำเร็จ ด้านเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของคณะวิทยาการจัดการ โดย ใช้ความรู้และประสบการณ์เป็นฐานหรือเป็นกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

เอกสารนี้ เป็นผลงานเรื่องการจัดการความรู้ที่เพิ่มเติมต่อยอดจากที่ได้ดำเนินการไปในปี 2553 แต่มีการออกแบบเนื้อหาและวิธีการนำเสนอใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

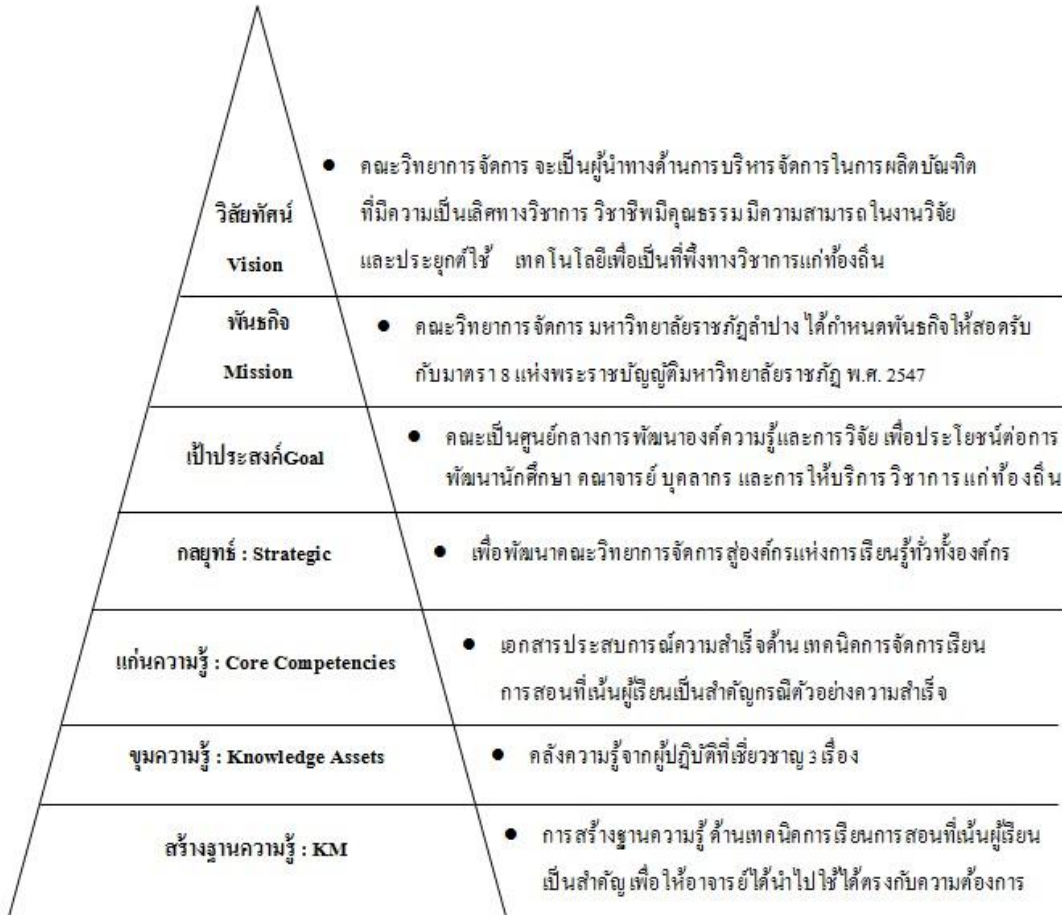
ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารนี้ จะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพแนวทางการจัดการความรู้อย่างง่ายๆ และเป็นรูปธรรม ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะวิทยาการจัดการ ที่ให้ความร่วมมือในการจัดการความรู้มาตั้งแต่ปี 2552 และผู้จัดทำขอขอบคุณทุกประการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการความรู้ของคณะวิทยาการจัดการให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 1

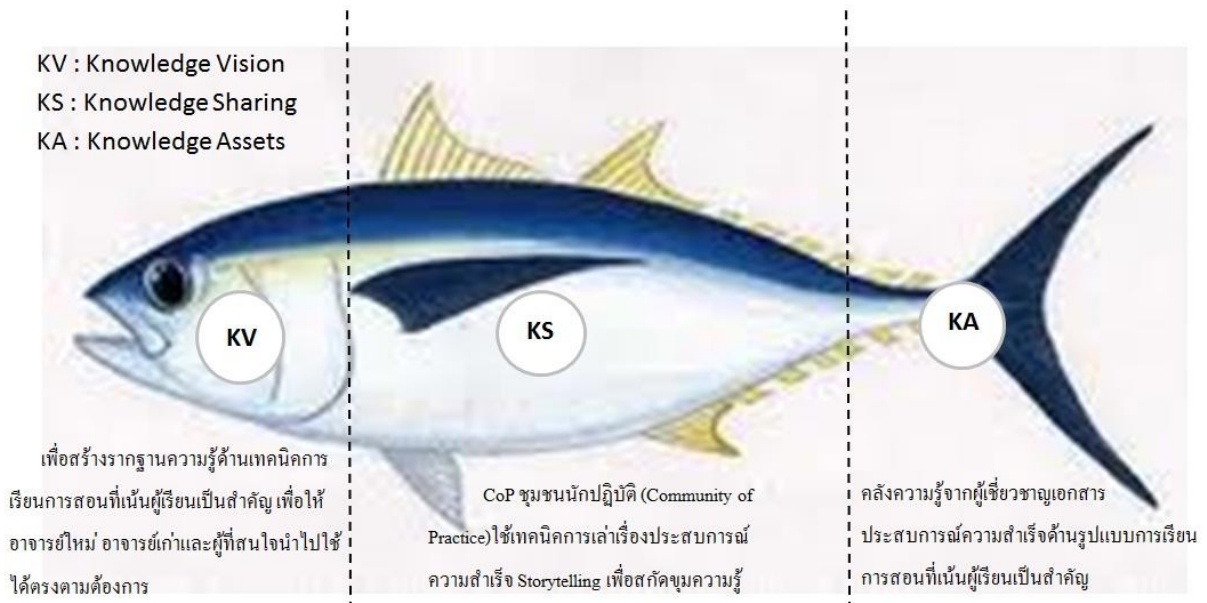
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ร่วมกันจัดการความรู้มาตั้งแต่ปี 2552 และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน โดยปีการศึกษา 2554 กำหนดขอบเขตไว้ 3 ประเด็น ทั้งนี้ขอบเขตที่ 2 คือ ประเด็นการจัดการความรู้เพื่อหาเทคนิคการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 60 คน เริ่มต้นจากการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ

เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในแผนปฏิบัติการ 4 ปี ของคณะวิทยาการจัดการ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของการจัดการความรู้ (Desired State) ได้กรอบแนวคิดในการดำเนินงานตามภาพประกอบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2

กำหนดรูปแบบวิธีการจัดการความรู้ ในกรณีนี้เลือกใช้ปลาโทโมเดล ของ ดร. ประพนธ์ ผาสุกขีต จากสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ง่ายต่อการเริ่มต้นจัดการความรู้ในองค์กรตามภาพประกอบ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3

จัดประชุม เชิงปฏิบัติการ KM Team เรื่อง เทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเด็น เทคนิคการเรียนการสอน ทั้งสิ้น 3 ครั้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางการทำกิจกรรม KM Workshop

วัน/เวลา/สถานที่	เนื้อหา/กิจกรรม	ผู้เข้าร่วม
4 มีนาคม 2554 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องธัญกร คณะวิทยาการจัดการ	-กล่าวเปิดโครงการพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ในองค์กร คณะวิทยาการจัดการ -Ws 1 การทำ CoP โดยใช้เทคนิค การเล่าเรื่องประสบการณ์ ความสำเร็จ(Storytelling) ด้าน เทคนิคการเรียนการสอน -กิจกรรม เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Assist) ขอความรู้จากกัลยาณมิตร คือ อ.สมิง จงกษิภกิจและท่าน ผศ.ขงยุทธ เศรษฐกร	คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ
16 มีนาคม 2554 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องธัญกร ชั้น คณะวิทยาการจัดการ	-WS 2 การทำ CoP โดยใช้เทคนิค การเล่าเรื่องความสำเร็จและการ สร้างขุมความรู้ โดยการผลัดกันเล่า -สกัดขุมความรู้ -สมาชิกให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม -ทำ AAR เพื่อสรุปบทเรียน	คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ
5 มีนาคม 2555 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องธัญกร คณะวิทยาการจัดการ	-Ws 3 สรุปขุมความรู้จากครั้งที่แล้ว -หา Best Practices ด้านรูปแบบการ เรียนการสอน -เล่ารายละเอียดของกลยุทธ์ที่ทำให้ ประสบความสำเร็จเพื่อนำไปใช้ได้ จริง -อภิปรายซักถาม -จัดทำเอกสารประสบการณ์ ความสำเร็จเพื่อเผยแพร่ต่อไป	คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ

ขั้นตอนที่ 4

จัดทำเอกสารประสบการณ์ความสำเร็จ โดยคัดเลือก Best Practices ด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิทยาการจัดการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว 3 ท่าน ซึ่งเป็นขุมความรู้ที่ได้จากการทำ KM Workshop เพื่อใช้เป็นฐานความรู้ในการทำงานสอนของคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ

โดยประชุมทีม KM เพื่อกำหนดโครงร่างของเอกสาร ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่แก่คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กรณีตัวอย่างประสบการณ์ความสำเร็จเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เรื่องแรก

ชื่อผู้เล่า อาจารย์ ดร.ชัยยุทธ เลิศพาชิน

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการจัดการทั่วไป

คุณวุฒิ ปร.ค.(บริหารธุรกิจ)

บช.ม(บริหารธุรกิจ)

บช.บ.(การเงินและการธนาคาร)

ชื่อเรื่อง การเรียนการสอนระบบ L.D.P.C.

เรื่องเล่าประสบการณ์

เพื่อให้นักศึกษา สามารถเชื่อมโยงหลักสูตรวิชาการทางด้านบริหารธุรกิจกับสภาพแวดล้อมธุรกิจจริงในปัจจุบันและทันสมัย ผู้สอน (อ.ดร. ชัยยุทธ เลิศพาชิน และ อ.ดร. สุเทพ ทองคำ) จึงได้นำหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นสูงมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียน โดยได้แบ่งระยะเวลาการสอนแต่ครั้งออกเป็น 4 ช่วงเวลาในระบบ L.D.P.C ดังนี้

(นี่คือขุมความรู้ที่ได้)

L = Lecture: โดยเริ่มจากการนำเสนอเนื้อหาเป็น Power Point ให้เหมาะสมกับเวลา 1 ชั่วโมง พร้อมแจกเอกสารสำเนา Power Point ประกอบการสอน เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฟังตามและจดย่อเฉพาะ Key Point เท่านั้น ระหว่างการสอนผู้สอนจะยกตัวอย่างจากประสบการณ์จริง เพื่อให้นักศึกษาเห็นเนื้อหาเป็นภาพ แบบประจักษ์ คล้อยตาม และเข้าใจเนื้อหาองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น

D = Discussion: ในช่วงที่สอง จะเป็นการสัมมนาในรูปแบบ Workshop โดยได้กำหนดหัวข้ออภิปรายเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ฟังบรรยายเสร็จ เพื่อให้ศึกษามีโอกาสทบทวนองค์ความรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่มและคิดในเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาทักษะในการตอบหัวข้อนั้นๆ โดยเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม

P = Presentation: ในช่วงที่สาม จะเป็นการเปิดให้นักศึกษาทุกกลุ่มมีโอกาสนำเสนอผลงานของกลุ่ม อันเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะในการโต้ตอบข้อโต้แย้งต่อกระทู้ถาม (Challenge) ของเพื่อนร่วมห้อง อีกทั้งยังฝึกให้นักศึกษาเคารพในข้อคิดเห็นที่แตกต่างจากของตน

C = Conclusion: และในช่วงสุดท้าย ผู้สอนจะทำการสรุปและเฉลยคำตอบของหัวข้อนั้นๆ เพื่อเป็นการตอกย้ำให้นักศึกษาสามารถจดจำเนื้อหาองค์ความรู้อีกครั้ง

หลังจากผู้สอนได้นำระบบสอนแบบ L.D.P.C. มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านมา 1 ภาคเรียน พบว่าระบบการเรียนการสอนดังกล่าว มีผลให้นักศึกษาสนใจในการเรียน ตั้งใจฟังคำบรรยาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมและโต้ตอบกับอาจารย์ผู้สอน อีกทั้งยังเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยพร้อมเพรียงกัน และสามารถพัฒนาความเข้าใจในองค์ความรู้ในวิชาได้เป็นอย่างดี

อนึ่ง เพื่อให้ข้อสอบสามารถวัดทักษะองค์ความรู้ของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง ผู้สอนได้หลีกเลี่ยงการออกข้อสอบ ในรูปแบบ True/False หรือ Multiple Choices เพราะนักศึกษาอาจจะเสี่ยงเดาได้ อีกทั้งหลีกเลี่ยงการออกข้อสอบในรูปแบบ Essay เพราะอาจมีโอกาที่ผู้ตรวจ จะประเมินผลที่ไม่เสมอต้นเสมอปลายโดยมิได้เจตนา โดยขึ้นกับบรรยากาศและอารมณ์ของผู้ตรวจในช่วงเวลานั้นๆ

ดังนั้น ผู้ตรวจจึงเน้นออกข้อสอบแบบ Fill in the Blank และกระจายคำถามครอบคลุมทุกบทที่ได้ทำการเรียนการสอน นักศึกษาต้องเข้าใจและจำเนื้อหาได้เท่านั้น จึงสามารถตอบข้อสอบได้

ดังนั้น ผู้สอนมีความยินดีอย่างยิ่งที่นักศึกษาที่ได้สอนในภาคต้นของปีการศึกษา 2553 ได้รับองค์ความรู้ในการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากผลลัพธ์จากผลการสอบกลางภาค และสอบปลายภาค นักศึกษาสามารถทำข้อสอบได้ดีเกิดการคาดหมาย จึงใคร่ขอถือโอกาสที่เหมาะสมนี้ ขอนำเสนอถ่ายทอดองค์ความรู้นี้ ในหมู่คณาจารย์ของคณะวิทยาการจัดการของเราเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

แก่นความรู้

L = Lecture (ฟังและจดย่อ)

D = Discussion (อภิปรายเกี่ยวข้องกับเนื้อหา)

P = Presentation (เปิดโอกาสนำเสนอผลงาน)

C = Conclusion (สรุปและเฉลย)

เรื่องที่สอง

ชื่อผู้เล่า

อาจารย์ ดร.ชนกร น้อยทองเล็ก

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางและอาจารย์ประจำหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการจัดการทั่วไป

คุณวุฒิ

ปร.ด.(บริหารศาสตร์)

ป.วค. (วิชาชีพครู)

ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)

บธ.ม.(บริหารธุรกิจ)

รป.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์)

ชื่อเรื่อง

THANAKORN Model

เรื่องเล่าประสบการณ์

ย้อนอดีตกลับไปสมัยที่ผู้สอนยังคงเรียนหนังสืออยู่ มักมีความรู้สึกอยู่หลายครั้งว่า อาจารย์ที่สอนเราทำไมถึงไม่ยอมรับฟังและเข้าใจเด็กๆ ไม่ทันสมัย พูดอะไรก็ไม่รู้เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการ์ตูน ดารา นักแสดง แฟชั่น การแต่งกาย น้ำหอม นักกีฬา การแต่งรถ แม้กระทั่งรุ่นรถจักรยานยนต์ก็ยังไม่รู้จัก แต่อาจารย์กลับแนะนำให้เราท่องจำหนังสือ ตำรา ทำการบ้านมาส่ง โดยไม่บอกว่าต้องทำไปทำไม ยกตัวอย่างที่เรานึกภาพไม่ออก เช่น ต่างประเทศ กรุงเทพฯ ซึ่งเราไม่เคยไป ไม่เคยเห็น เวลาอาจารย์จะเฉลยการบ้านก็มักจะมาเฉลยในชั้นเรียนทำให้เวลาสอนน้อยลง การสอนก็ใช้เพียงชอล์กและกระดาน ให้ความสำคัญเฉพาะคนเรียนเก่ง ใครไม่เก่งก็โดนตำหนิตลอดเวลา พอหมดเวลาสอนหากจะตามตัวอาจารย์ก็ไม่เจอ เพราะอาจารย์มักแสดงเหตุผลที่ไม่อยู่ในโรงเรียนว่าไปรับลูก รับแฟน บ้างก็ไปซื้อกับข้าว ทำธุระ หาช่องทางที่จะติดต่ออาจารย์ได้ยากมากๆ โทรศัพท์เพื่อพูดคุยด้วยก็ไม่ได้ จะเข้าไปพบก็เกร็งๆ เพราะแทบต้องหมอบคลาน เข้าไป เลยทำให้ไม่กล้าเข้าพบไม่กล้าสนทนาและมีความรู้สึกว่าการเข้าพบอาจารย์เป็นเรื่องยาก และน่าเบื่อ

อดีตเหล่านั้นฝังใจตนเอง จนกระทั่งได้ทำหน้าที่สอนหนังสือ จึงพยายามลดช่องว่างระหว่างวัย ด้วยการสนทนาพูดคุยกับนักศึกษาอย่างเป็นกันเอง ลดพิธีการขั้นตอนในการเข้า พบที่ทำให้นักศึกษาสะดวกที่สุด โดยการสร้างช่องทางในการติดต่อที่หลากหลาย ทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Face book WhatsApp เพิ่มความน่าสนใจในการสอนด้วยสื่อที่ทันสมัย เร้าใจให้เกิดการติดตามเช่น YouTube , PowerPoint หรือการแนะนำให้ค้นคว้าจาก Internet เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์นอกเหนือจากห้องเรียน เพื่อให้ นักศึกษากล้าเข้าพบ ปรีกษา ไม่เกร็ง ไม่กลัว แต่กล้า

ก่อนการเรียนในคาบแรก จะทำข้อตกลงร่วมกันกับนักศึกษา ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งรวมถึงเรื่องแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบ และประเพณีที่ดีงาม เพราะเมื่อนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการคิด การกำหนดกติกา ก็จะทำตามกติกานั้นๆ โดยไม่รู้สึกรู้สึกรัด

พยายามดึงจุดเด่นของนักศึกษามาใช้ โดยค้นหาข้อดีในตัวนักศึกษาทุกคนให้พบและชื่นชมให้นักศึกษาค้นที่ทราบ จับคู่ให้นักศึกษาในการทำกิจกรรม และมีการเปลี่ยนกลุ่มไม่ให้ซ้ำเดิม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการทำงานร่วมกัน มีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อให้นักศึกษามีความกล้าแสดงออก โดยไม่จำกัดวิธีการนำเสนอ

ในส่วนของการเรียนการสอน จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พูดคุย ช้ กลาม และไม่ถือว่าเป็นการถูกผิดให้พูดอย่างเต็มที่ เพราะถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกระตุ้นให้นักศึกษากล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น พยายามโยงประเด็นที่น่าสนใจเข้าสู่เนื้อหา หรือยกตัวอย่างที่นักศึกษาเห็นภาพได้ชัด เช่น จากภาพยนตร์ละคร กีฬา ประเพณี ที่เป็นเหตุการณ์ในปัจจุบัน เป็นต้น เพราะจะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกรู้ว่าได้พูดคุยในเรื่องเดียวกัน พูดจาภาษาเดียวกัน คุยกันรู้เรื่อง

ในตอนท้ายคาบจะมีการสรุปเนื้อหา ว่าสิ่งใดถูกผิด สิ่งใดเหมาะสมกับช่วงเวลาใด สิ่งใดเหมาะสมกับสถานการณ์ใด สิ่งใดเหมาะสมกับภูมิศาสตร์ ความเชื่อ ศาสนาใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎี แนวคิดที่อยู่ในเนื้อหาวิชาอย่างไร ซึ่งจะให้นักศึกษาเข้าใจมากกว่าจดจำ

ขุมความรู้จากเรื่องเล่า “THANAKORN Model”

T	Technology	ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน เช่น PPT, VDO, Youtube Facebook
H	Heart	มีความเป็น “ครู” ใช้ใจในการสอน เข้าใจ จริงใจกับนักศึกษา ทุ่มเทการทำงานอย่างเต็มที่
A	Alerting	ใช้เทคนิคการสร้างความกระตือรือร้นให้กับนักศึกษา เช่น กระตุ้นและกระจายปฏิสัมพันธ์
N	Norm	ศึกษาริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับกระบวนการเรียนให้สอดคล้องพฤติกรรมกับท้องถิ่นและสังคม
A	Appreciation	มองหาข้อดีของนักศึกษาและชื่นชม พยายามดึงจุดเด่นของนักศึกษาออกมาใช้
K	Knowledge	สรุปกระบวนการเรียนรู้ ตกผลึกเป็นองค์ความรู้
O	Oral Presentation	ฝึกนักศึกษาให้มีความกล้าแสดงออก โดยการนำเสนอหน้าชั้นเรียน
R	Relation	สร้างความสัมพันธ์นอกเหนือจากห้องเรียน เพื่อให้ นักศึกษากล้าเข้าพบ ปรึกษา
N	Neat	สร้างความเป็นระเบียบ เรียบร้อย เฉลียวฉลาด น่าพอใจ ซึ่งเป็นปลายทางของกระบวนการศึกษา

แก่นความรู้

“มีวิญญานความเป็นครู	รู้เตรียมการสอน	วอนใช้เทคโนโลยี
เร็วรีกระตุ้นหนุนเสริม	เดิมคำชมเมื่อมีโอกาส	อย่าพลาดฝึกให้แสดงออก
บอกจสรุปบทเรียน	เพียรสร้างความสัมพันธ์	ไม่นานวันจักได้นักศึกษา...น่าพอใจ”

เรื่องที่สาม

ชื่อผู้เล่า รองศาสตราจารย์ ดร. บุญทวารณ วิงวอน

ตำแหน่ง คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คุณวุฒิ ปร.ค.(บริหารธุรกิจ)

Cert.inEnglishforBusinessResearch,University of Hawaii of Mānoa, USA.

Post. Grad. Dip. of science(Interdisciplinary) Edith Cown University, Australia

บธ.ม (บริหารธุรกิจ)

ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)

ชื่อเรื่อง เทคนิค LDPC+R and C คือ การสอนด้วยการบูรณาการงานวิจัยสู่สังคม

เรื่องเล่าประสบการณ์

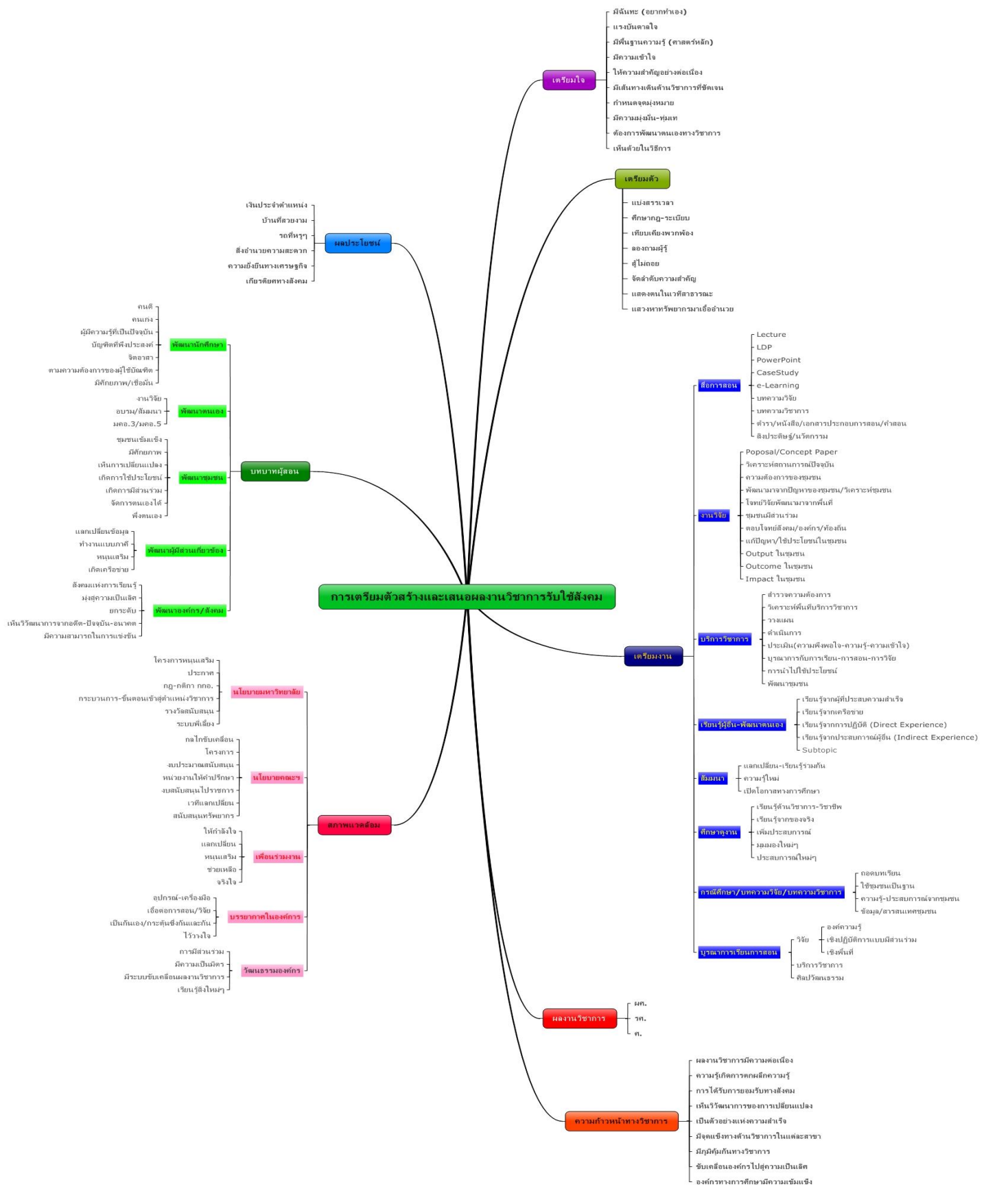
บทบาทสำคัญของอาจารย์มีหลากหลายในสังคม แต่มีสำคัญคือ คือ **อาจารย์ผู้สอนและวิจัย** เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ แนวทางใหม่ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนดี คนเก่งเป็นผู้ที่มีความรู้ที่เป็นปัจจุบัน เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีจิตอาสา เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และมีศักยภาพและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ผ่านเทคนิควิธีการและสื่อการสอน ที่มีประสิทธิภาพ คือ LDPC+R & C อันหมายถึง L = Lecture (การบรรยายให้กับฟังและจดย่อ) D = Discussion (อภิปรายเกี่ยวข้องกับเนื้อหา) P = Presentation (เปิดโอกาสนำเสนอผลงานพร้อมทั้งแลกเปลี่ยน-เรียนรู้ร่วมกัน ผ่านสื่อ Case Study, power point, You Tube, e-Mail, Face book, DVD, Outdoor) C = Conclusion (สรุปเนื้อหาและเฉลย) รวมถึง R= (การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม) และ C= Community (ชุมชนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นชุมชนในห้องเรียนหรือชุมชนท้องถิ่นและสังคม) ผ่านเวทีการเขียนบทความวิจัย บทความวิชาการ ตำรา หนังสือ หรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง ภายใต้บริบทของศักยภาพของตนเองและการเตรียมตัว เตรียมใจของอาจารย์ อันหมายถึง สิ่งที่อาจารย์ต้องมีคือ ความมีนันทะ แรงบันดาลใจ พื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิม การให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง มีเส้นทางเดินทางวิชาการอย่างชัดเจน กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แบ่งสรรเวลา สอบถามผู้รู้ แสดงตนในเวทีสาธารณะ

รวมทั้งแสวงหาทรัพยากรที่เอื้ออำนวย ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย นโยบายของคณะวิทยาการจัดการ เพื่อนร่วมงาน บรรรยากาศภายในองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร **ท้ายที่สุดทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็จะประสบความสำเร็จ** อาทิ นักศึกษามีสรณะตามความต้องการของสถานประกอบการ มีการทำตามความมุ่งหมายเมื่อสำเร็จการศึกษา ส่วนอาจารย์ได้พัฒนาผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ที่ตกผลึกองค์ความรู้ ได้รับการยอมรับทางสังคม เห็นพัฒนาการทางวิชาการ เป็นตัวอย่างของความสำเร็จ มีจุดโดดเด่นทางด้านวิชาการ มีภูมิคุ้มกันทางวิชาการและทำให้องค์กรทางการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ดังนั้น **ขุมความรู้ที่เป็นรากฐานของความสำเร็จ** ของคณะวิทยาการจัดการ คือ การเรียนการสอนและการประเมินผลการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผ่านอาจารย์ผู้สอนที่มีศักยภาพ ด้วยกลไกของ เทคนิคการสอนแบบ LDPC+R & C ที่มีการต่อยอดเทคนิคการสอนแบบ LDPC โดยมีการต่อยอดอีก 2 กระบวนการ คือ R & C คือ วิจัย (Research) และชุมชน (community) ไม่ว่าจะเป็นชุมชนในห้องเรียน หรือชุมชนบริเวณโดยรอบ รวมทั้งกิจกรรม โครงการ งานวิจัย การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการทบทวนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและนำมาแลกเปลี่ยนในเวทีสาธารณะ

การเตรียมตัวสร้างและเสนอผลงานวิชาการรับใช้สังคม

- เตรียมใจ**
  - มีจิตใจ (อยากทำเอง)
  - แรงบันดาลใจ
  - มีพื้นฐานความรู้ (ศาสตร์หลัก)
  - มีความเข้าใจ
  - ให้ความสำคัญอย่างพอเพียง
  - มีเส้นทางเดินด้านวิชาการที่ชัดเจน
  - กำหนดจุดมุ่งหมาย
  - มีความมุ่งมั่น-ทุ่มเท
  - ต้องการพัฒนาตนเองทางวิชาการ
  - เห็นด้วยในวิธีการ

- เตรียมตัว**
  - แบ่งสรรเวลา
  - ศึกษากฎ-ระเบียบ
  - เตรียมความพร้อมพอเพียง
  - ลองถามผู้รู้
  - สู้ไม่ถอย
  - จัดลำดับความสำคัญ
  - แสดงตนในเวทีสาธารณะ
  - แสวงหาทรัพยากรมาใช้อย่างชาญ

- ผลประโยชน์**
  - เงินประจำตัวแห่งหนึ่ง
  - บ้านเกิดสวยงาม
  - รถที่หรูๆ
  - สิ่งอำนวยความสะดวก
  - ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
  - เกียรติยศทางสังคม

- บทบาทผู้สอน**
  - พัฒนาบัณฑิต**
    - สนใจ
    - คนเก่ง
    - ผู้มีความรู้ที่เป็นปัจจุบัน
    - บัญชีที่ดีมีประโยชน์
    - จิตอาสา
    - ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
    - มีศักยภาพ/เชื่อมโยง
  - พัฒนาตนเอง**
    - งานวิจัย
    - อบรม/สัมมนา
    - มคอ.3/มคอ.5
    - ชุมชนเข้มแข็ง
    - มีศักยภาพ
  - พัฒนาชุมชน**
    - เห็นการเปลี่ยนแปลง
    - เกิดการใช้ประโยชน์
    - เกิดการมีส่วนร่วม
    - จัดการตนเองได้
    - พึ่งตนเอง
  - พัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง**
    - แลกเปลี่ยนข้อมูล
    - ทำงานแบบภาคี
    - หมุนเวียน
    - เกิดเครือข่าย
  - พัฒนาองค์กร/สังคม**
    - สังคมแห่งการเรียนรู้
    - มุ่งความเป็นเลิศ
    - ยกระดับ
    - เห็นวิสัยทัศน์จากอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต
    - มีความสามารถในการแข่งขัน

- สื่อการสอน**
  - Lecture
  - LDP
  - PowerPoint
  - CaseStudy
  - e-Learning
  - บทความวิจัย
  - บทความวิชาการ
  - ตำรา/หนังสือ/เอกสารประกอบการสอน/ค่าสอน
  - สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม

- งานวิจัย**
  - Proposal/Concept Paper
  - วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน
  - ความต้องการของชุมชน
  - พัฒนามาจากปัญหาหรือชุมชน/วิเคราะห์ชุมชน
  - โจทย์วิจัยพัฒนามาจากพื้นที่
  - ชุมชนมีส่วนร่วม
  - ตอบโจทย์สังคม/องค์กร/ท้องถิ่น
  - แก้ปัญหา/ใช้ประโยชน์ในชุมชน
  - Output ในชุมชน
  - Outcome ในชุมชน
  - Impact ในชุมชน

- บริการวิชาการ**
  - สำรวจความต้องการ
  - วิเคราะห์พื้นที่บริการวิชาการ
  - วางแผน
  - ดำเนินการ
  - ประเมิน(ความพึงพอใจ-ความรู้-ความเข้าใจ)
  - บูรณาการกับการเรียน-การสอน-การวิจัย
  - การนำไปใช้ประโยชน์
  - พัฒนาชุมชน

- วิทยานิพนธ์-พัฒนาตนเอง**
  - เขียนจากผู้ที่ประสบการณ์สำเร็จ
  - เขียนจากเครือข่าย
  - เขียนจากประสบการณ์ปฏิบัติ (Direct Experience)
  - เขียนจากประสบการณ์ผู้อื่น (Indirect Experience)
  - Subtopic

- ตีพิมพ์**
  - แลกเปลี่ยน-เรียนรู้ร่วมกัน
  - ความรู้ใหม่
  - เปิดโอกาสทางการศึกษา

- ศึกษาดูงาน**
  - เรียนรู้ด้านวิชาการ-วิชาชีพ
  - เรียนรู้จากของจริง
  - เพิ่มประสบการณ์
  - มุมมองใหม่ๆ
  - ประสบการณ์ใหม่ๆ

- การตีพิมพ์/บทความวิจัย/บทความวิชาการ**
  - ถอดบทเรียน
  - ใช้ชุมชนเป็นฐาน
  - ความรู้-ประสบการณ์จากชุมชน
  - ข้อมูล/รายละเอียดชุมชน

- บูรณาการข้ามศาสตร์**
  - วิจัย
    - องค์ความรู้
    - เชิงปฏิบัติ/แบบมีส่วนร่วม
    - เชิงพื้นที่
  - บูรณาการวิชาการ
  - ศิลปวัฒนธรรม

- ผลงานวิชาการ**
  - ผศ.
  - รศ.
  - ศ.

- ความก้าวหน้าทางวิชาการ**
  - ผลงานวิชาการมีความต่อเนื่อง
  - ความรู้เกิดจากตนศึกษาความรู้
  - การได้รับถ่ายทอดหรือรับทางสังคม
  - เห็นวิสัยทัศน์ของการเปลี่ยนแปลง
  - เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จ
  - มีจุดแข็งทางด้านวิชาการในแต่ละสาขา
  - มีภูมิคุ้มกันทางวิชาการ
  - ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ
  - องค์กรทางการศึกษามีความเข้มแข็ง

ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ของคณะวิทยาการจัดการ

1. ด้านเนื้อหา

1.1 ได้จัดการความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทักษะการจัดการเรียนการสอน

1.2 องค์กรเน้นการเรียนรู้ของบุคลากรเพื่อส่งเสริม Core Competences เดิมที่มีอยู่ให้แข็งแกร่งขึ้น และพัฒนา Core Competences ใหม่ ๆ

2. ด้านกระบวนการจัดการความรู้

2.1 คณะวิทยาการจัดการมี การถ่ายทอด Best Practices อย่างเป็นระบบรวมถึงการเขียน Best Practices เป็นเอกสาร

2.2 คณะวิทยาการจัดการเห็นคุณค่าของ Tacit Knowledge หรือความรู้และทักษะที่อยู่ในตัวอาจารย์ และถ่ายทอดทั่วทั้งองค์กรด้วยรูปแบบ สื่อสิ่งพิมพ์และ Website

3. ด้านวัฒนธรรมของการจัดการความรู้

3.1 คณะวิทยาการจัดการส่งเสริมและให้การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการเป็นชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

3.2 คณาจารย์ร่วมกันเปิดเผยข้อมูลและมีความไว้วางใจกันตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ กัน

3.3 คณะวิทยาการจัดการ ส่งเสริมให้ อาจารย์เกิดการเรียนรู้ โดยให้อิสระการคิดและการทำงาน รวมทั้งกระตุ้นให้คณาจารย์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

สรุปแนวคิดและวิธีการจัดการความรู้

การทำ KM Workshop โดยใช้ปลาทุโมเดลของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง มีเป้าหมายเพื่อ สร้างฐานความรู้เรื่องเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณาจารย์

โดยใช้รูปแบบวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice) เพื่อดึงความรู้ฝังลึก ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ให้ออกมาเป็นความรู้แจ้งชัด (Explicit Knowledge) แล้วสรุปเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการทำงาน จากนั้นยังจัดทำเป็นเอกสารเก็บรวบรวมไว้เป็นคลังความรู้ขององค์กร ให้ผู้ปฏิบัติงานคนอื่นสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้

*****

เอกสารอ้างอิง

บุรุษย์ ศิริมหาสาครและพัชชา กวางทอง. *สรรพวิธีจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ*. กรุงเทพฯ : แสงดาว, 2552.